

HANKEPARTNER

Hankemenetluste liigid

Jarlo Dorbek

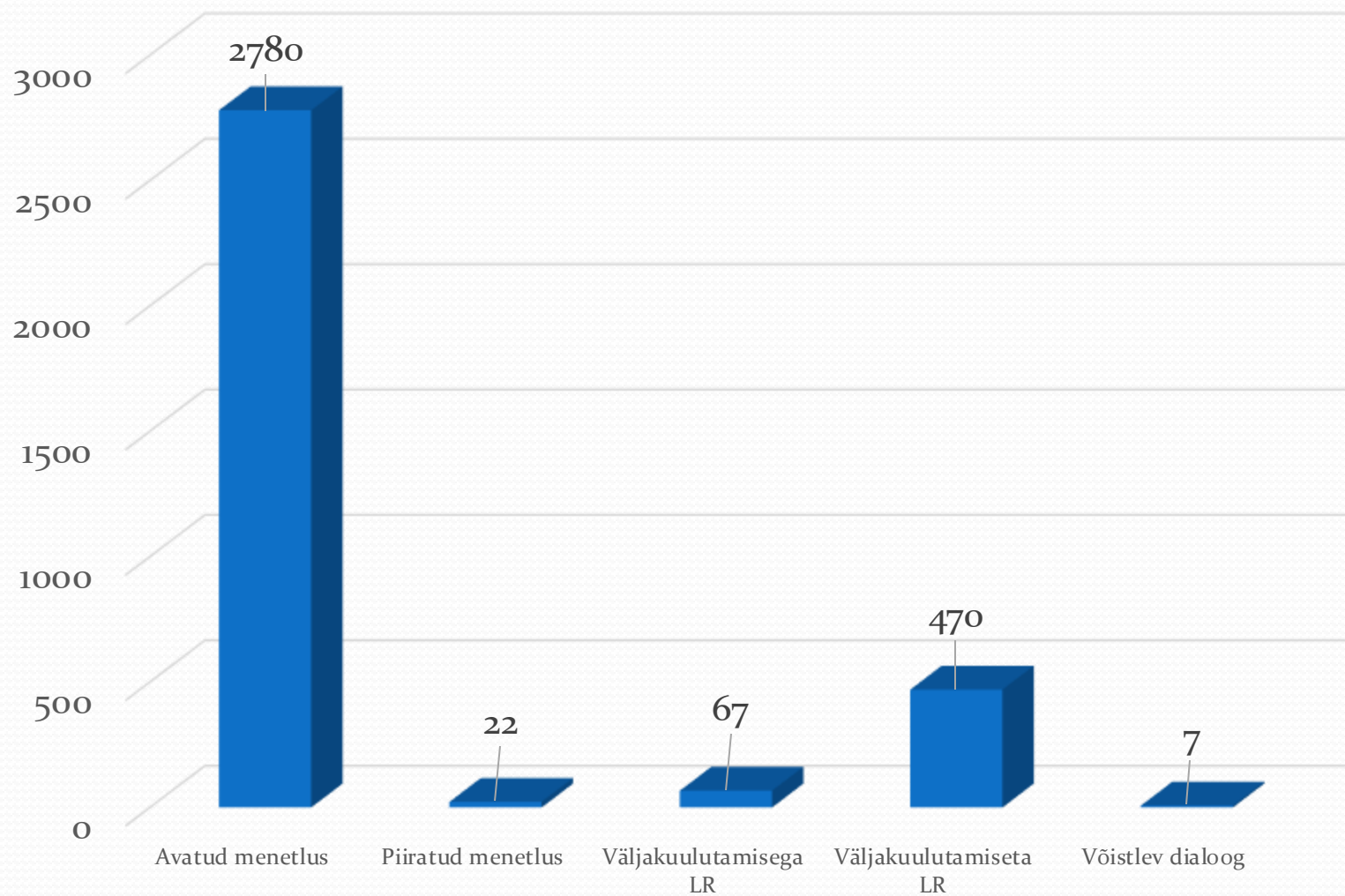
Riigihanke liigid

- Lihthange (§ 18²)
- Lihtsustatud teenused (§ 19)
- Ideekonkurss (§ 79-81)

Hankemenetlused:

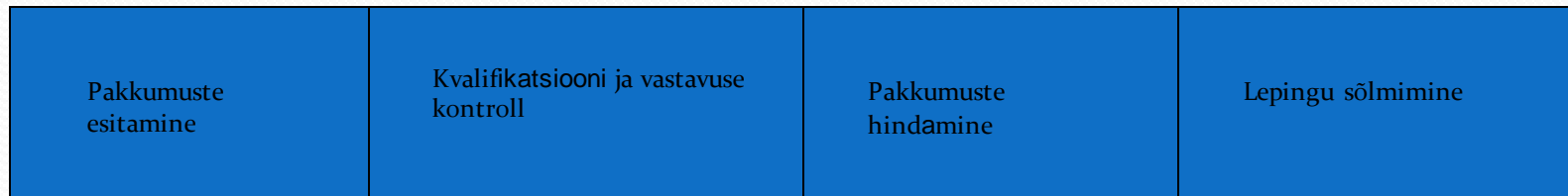
- avatud hankemenetlus (§ 25)
- piiratud hankemenetlus (§ 25)
- väljakuulutamisega läbirääkimistega menetlus (§ 27)
- väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlus (§28)
- võistlev dialoog (§ 26)

Hankemenetluste arv

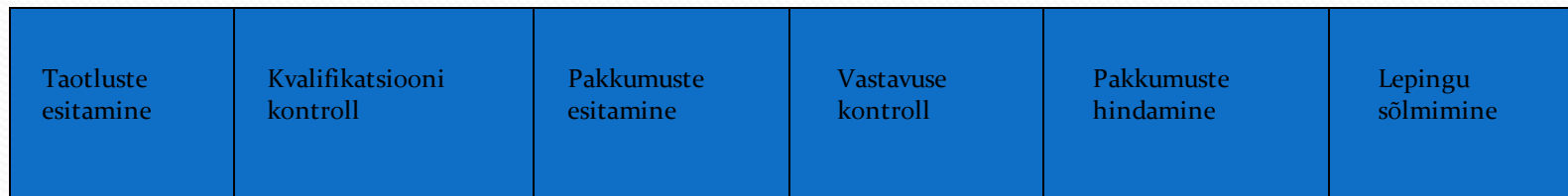


Menetluste käigu erisused

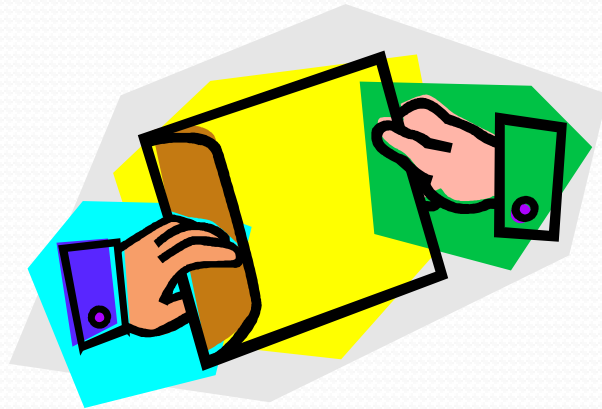
Avatud hankemenetlus



Piiratud menetlus, läbirääkimistega menetlused, võistlev dialoog



Avatud hankemenetlus § 25



- Avatud ja piiratud hankemenetlust on üldjuhul kõik hankijad kohustatud kasutama (va eritingimused ja võrgustiku sektor)
- Kõikidel huvitatud isikutel on võimalus esitada pakkumus
- Keeruline ja võrdlemisi aeganõudev menetlus
- Kas alati kindla peale minek?

Piiratud hankemenetlus § 25



- Sarnaselt avatud menetlusele, on üks “kohustuslikest” menetlustest
- Menetlus toimub kahes etapis (taotlused ja pakkumused)
- Saab kasutada, kui on objektiivsed pakkujate valiku kriteeriumid ja kui on otstarbekas kontrollida enne pakkumuste esitamist pakkujate kvalifikatsiooni
- Eelnevalt võib kindlaks määrata hankemenetluses osalejate arvu

Väljakuulutamise ja läbirääkimistega hankemenetlus § 27



- Menetlust tohib kasutada **ainult** seaduses toodud viiel tingimusel (va võrgustiku sektor)
- Hankija võib eelnevalt määrata pakkujate arvu
- Menetluse käik on sarnane piiratud menetlusele, lisandub läbirääkimiste võimalus
- Läbirääkimisi saab pidada ka maksumuse üle (TRK 3-08-2222)

Väljakuulutamise ja läbirääkimistega menetluse kasutamise tingimused I

1. avatud või piiratud hankemenetluse või võistleva dialoogi käigus ei esitatud ühtegi vastavat pakkumust ja riigihanke esialgseid tingimusi olemuslikult ei muudeta
2. hankelepingu esemeks olevate ehitustööde, asjade või teenuste olemus või nendega seotud riskid ei võimalda hankelepingu eeldatavat maksumust määrata

Väljakuulutamisega läbirääkimistega menetluse kasutamise tingimused II

3. hankelepingu esemeks olevate teenuste olemus ei võimalda määratleda hankelepingu tingimusi piisava täpsusega, et sõlmida hankeleping avatud või piiratud menetluse tulemusena;

4. hankelepingu esemeks olevaid ehitustöid tehakse üksnes teadus- või arendustegevuse eesmärgil või katsetuste läbiviimiseks ja mitte tulu saamiseks ega teadus- või arendustegevusega seotud kulude katmiseks;

5. hankelepingu eeldatav maksumus on väiksem rahvusvahelisest piirmäärast.

Läbirääkimised väljakuulutamisega läbirääkimistega menetluses

- Hankedokumenti võib lisamata jätta need tingimused, mis hankemenetluse olemusest tulenevalt ei ole pakkumuse esitamise ettepaneku tegemise hetkel määratletavad või mille üle hankemenetluse käigus läbi räägitakse
- Läbirääkimisi saab pidada üksnes nende tingimuste üle, mida hankija ei ole hankedokumentides määranud
- Tallinna Ringkonnakohtu lahend 3-12-655

Väljakuulutamiseta läbirääkimistega menetlus § 28



- Kõige lihtsam ja kiirem menetlus
- Hankija saab ise valida isiku(d), kellele ta esitab hankedokumentid
- Hankija ei pea järgima paljusid avatud menetlusele iseloomulikke menetlusnõudeid
- Ei pea koostama täies mahus hankedokumente
- Menetlust tohib kasutada ainult seaduses toodud tingimustel

Väljakuulutamiseta läbirääkimistega menetluse kasutamise tingimused

- Riigihanke kiire teostamise vajadus **ettenägematute sündmuste** tagajärjel tekkinud äärmise vajaduse tõttu
- Avatud, piiratud hanke korral pakkumiste mittelaekumine või pakkumus **olemuslikult** erinev tehnilisest kirjeldusest
- Ainuõigus, tehnilised või kunstilised põhjused
- Täiendavalt asjade, teenuste ja ehitustööde ostmine
- Uuendatav teenuse või ehitustöö hankeleping
- Ideekonkursi võitjaga hankelepingu sõlmimine
- Uuringute tarbeks asjade ostmine
- Õhustranspordi teenused
- jne

Väljakuulutamiseta LR peamised rikkumised

- **tehnilistel** või **kunstilistel** põhjustel või **ainuõiguse kaitsega** seotud põhjustel saab hankelepingu sõlmida ainult ühe pakkujaga
- hankelepingu kiire sõlmimine on vajalik **hankijast sõltumatute ettenägematute** sündmuste tagajärjel tekkinud **äärmise vajaduse** tõttu, mis ei võimalda kinni pidada RHS §-s 35 sätestatud tähtaegadest
- tellitakse samalt pakkujalt esialgses projektis või lepingus **mittesisaldunud**, kuid esialgses lepingus kirjeldatud ehitustöödeks või teenuste osutamiseks **ettenägematute asjaolude** tõttu vajalikuks osutunud täiendavaid ehitustöid või teenuseid **kuni 20 protsendi** ulatuses esialgse lepingu maksumusest, kusjuures selliseid täiendavaid ehitustöid või teenuseid **ei saa tehniliselt või majanduslikult** esialgse lepingu esemest eraldada ilma hankijale suuri kulutusi põhjustamata või on täiendavad ehitustööd või teenused esialgse lepingu täitmiseks **vältimatult vajalikud**

Näide 1 – ettenägematud asjaolud

- Hankija korraldas seadme ostmiseks väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluse RHS § 28 lg 2 p 3 alusel.
- Tegelikud asjaolud:
 - Hankija kliinikumis oli tekkinud erakorraline olukord, kus mittetöötava kiiritusravi seadme tõttu oli katkenud patsientide kiiritusravi kuurid. Seni kasutusel olnud seade oli lõplikult amortiseerunud ning seda ei olnud võimalik remontida.
 - Samas oli hankijale teada, et mis ajaks garanteeriti seadme varuosadega varustamine ning millal lõpeb seadmele varuosade tarnimine täielikult.

Näide 2- leping ühe pakkujaga

- Tallinna Sadam korraldas sideteenuste (telefoniside + mobiilside + internet) hanke RHS § 28 lg 2 p 2 alusel.
- Põhjuseks toodi centrex numbrite seotus ühe operaatoriga ja mobiilside eraldamine telefonisidest põhjustaks täiendavaid kulutusi ning ebamugavusi.
- Järelevalve hinnangul oli telefoniside puhul menetluse valik õigustatud, aga mobiilside ja interneti puhul ei olnud põhjendatud. Tehnilise Järelevalve hinnangul on tänapäeva tehnoloogia ja selle koostoime tasemega saavutatavad praktiliselt kõik teenused, erandiks on õigusaktist tulenevalt vaid üksikute DDI numbrite üleandmise võimatus teisele sideettevõtjale.

Näide 3 - täiendavad tööd

- Ehitushange korraldati staadioni ehitamiseks ning lisaks korraldati täiendav riigihange § 28 lg 5 p 1 alusel
- Algse hankelepingu täitmisel leiti, et esialgsed lahendused olid ebapraktilised, mis oleks muutnud edaspidi staadioni haldamise keerukamaks ja kulukamaks.
- Audiitorite hinnangul ei ole ebapraktilisus ja tulevikus suurenevad halduskulud hankija jaoks ettenägematud asjaolud, seega ei ole menetluse valik põhjendatud

Võistlev dialoog § 26

- tohib kasutada, kui hankija ei suuda objektiivselt kindlaks määrata tema vajadusi rahuldavaid tehnilisi lahendusi või ei suuda objektiivselt piisava täpsusega määratleda hanke õiguslikku või rahalist struktuuri või



- kui hankelepingu eeldatav maksumus on väiksem rahvusvahelisest piirmäärast sõltumata esimesest tingimusest

Hankemenetlusi võiks kasutada:

- Avatud menetlus – lihtne hankeobjekt, menetluse läbiviimisega kiire
- Piiratud menetlus – kui on väga palju pakkujaid oodata
- Läbirääkimistega menetlused – ainult RHS toodud juhtudel
- Võistlev dialoog – kui pole teada, millist tehnilist, finantsilist või õiguslikku lahendust hankes eelistada
- Ideekonkurss – eesmärk saada ideekavand